

Kutoka kwa Abu Huraira, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, kutoka kwa Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam, amesema:

- 1 “Qiyama kitakapokaribia, ndoto ya Mwislamu haitakua uongo.
- 2 Mwenye ndoto za kweli zaidi katika nyinyi ni yule msema kweli katika mazungumzo
- 3 Ndoto ya Muislamu ni sehemu moja kati ya sehemu arobaini na tano za utume.
- 4 Kuna aina tatu za ndoto: ndoto njema ni habari njema kutoka kwa Mwenyezi Mungu.
- 5 Na Ndoto ya huzuni kutoka kwa Shetani.
- 6 Na Ndoto kutokana na yale yanayompata mtu moyoni mwake.
- 7 Akiona mmoja wenu jambo ambalo analichukia basi na asimame na aswali wala asiwaambie watu jambo hilo.”⁽¹⁾

1 Imepokewa na Muslim (2263).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mtukufu:

﴿Jueni kuwa vipenzi vya Mwenyezi Mungu hawatakuwa na khofu wala hawatahuzunika (62) Hao ni ambao wameamini na wakawa wanamcha Mwenyezi Mungu (63) Wao wana bishara njema katika maisha ya dunia na katika Akhera. Hapana mabadiliko katika maneno ya Mwenyezi Mungu. Huko ndiko kufuzu kukubwa.﴾ [Yunus: 62-64]

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman ibn Sakhr al-Dawsi, al-Azdi, al-Yamani, anayejulikana sana kwa lakabu yake, “lakabu ni jina la kupewa tu kwa utani” na hili ndio jina mashuhuri zaidi ya majina yote yaliyosemwa juu yake na jina la baba yake. Ni sahaba wa Mtume, rehema na Amani zimshukie. Alikuwa akienda naye popote aendapo, na alikuwa mi-ongoni mwa masahaba waliohifadhi na kusimulia hadithi nyingi sana kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu Swalla Allaahu alayhi wa sallam. Umar bin Al-Khattab alimtumia kama gavana wa Bahrain, kisha akarudi na kuishi Madina, na alikufa Madina mwaka wa (58 AH)⁽¹⁾

Muhtasari

Kiyama Kikikaribia, njozi anazoziona Muislamu zitakuwa za kweli zaidi, na kadiri mtu anapokuwa msema kweli ndivyo Ndoto zake zinakuwa za kweli zaidi. Ndoto nzuri ni moja ya sifa za unabii, na kuna aina tatu za Ndoto; Habari njema kutoka kwa Mwenyezi Mungu, huzuni kutoka kwa Shetani, na mazungumzo ya kibinafsi. Mtu akiona kitu anachokichukia katika ndoto, basi na atie udhu na aswali kiasi anachotaka, na asimwambie yeyote kuhusu hilo, kwa sababu halimdhuru.

1 Rejea ufafanuzi wake katika: “Ma’rifat al-Sahaba” cha Abi Nu’aym (4/ 1846), “Al-Istifa’ fi Ma’rifat al-Ashab” cha Ibn Abd al-Barr (4/1770), “Asad al-Ghaba” cha Ibn al-Athir (3/357), “Al-Isaba fi Tamayoz al-Sahaba” cha Ibn Hajar Al-Asqalani (4/ 267).

Ufahamu

- 1** Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, anafahamisha kwamba kwa kukaribia kwa kiyama, Njozi za Muislamu zitakuwa ni za kweli, kwa hivyo haziwezi kusema uwongo, na Njozi za kweli zina umuhimu mkubwa, kwani ni moja ya mabaki ya bishara, kwani Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, alisema katika ugonjwa wake uliopoolekea kifo chake: “Enyi watu, hakuna kilichosalia katika bishara njema ya unabii isipokuwa ndoto njema anayoiona mwislamu, au anayoonyeshwa “⁽¹⁾
- 2** Atakayekuwa Msema kweli katika mazungumzo wakati huo basi ndoto zake zitakuwa za kweli zaidi. Basi Muumini mkweli ambaye anakuwa na shauku ya kusema kweli atapata bishara njema duniani na Akhera, na kama anavyokuwa mkweli wakati ambao hajalala, basi hata akiwa usingizini bado atakuwa ni mkweli, tofauti na mwongo na fasiki. Ndoto zao nyingi ni ndoto zilizochanganyika zisizoeleweka.
- 3** Njozi nzuri ni sifa mojawapo ya unabii. Basi ikiwa Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, ili kunyanyua hadhi yake, Mwenyezi Mungu Mtukufu alimteua kwa sifa arubaini na tano, basi ndoto njema ni miongoni mwa sifa hizo, na Mtume rehema na amani ziwe juu yake, alikaa miezi sita kabla ya kuteremshiwa ufunuo kumshukia, alikuwa akiona ndoto hiyo, kisha inadhihiri mchana kama nuru ya asubuhi
- 4** Kisha akasema Mtume, amani iwe juu yake, ya kwamba anayoyaona mtu katika usingizi wake yamegawanyika sehemu tatu; Ima inaweza kuwa njozi nzuri inayobashiri habari njema kutoka kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, au inaelezea baadhi ya habari za ghaibu, ambazo ni baadhi ya matunda ya unabii.
- 5** Au ni ndoto itokayo kwa Shetani, anayoiona mtu katika ndoto yake, ikamletea wasiwasi na huzuni, mfano jinamizi, mizimu na mengineyo.
- 6** Au inaweza kuwa mazungumzo binafsi, ambayo ni yale ambayo mtu anataraji kuyapata katika kutafuta maisha. Kana kwamba anatarajia kupata utajiri, basi huona katika ndoto kwamba amepata pesa na kadhalika.
- 7** Kisha, Mtume rehema na Amani zimshukie, akatoa mwongozo kuwa Muislamu akipata ndoto inayomtia huzuni, basi aamke, atie udhu na amuombe Mwenyezi Mungu Mtukufu, chochote anachokitaka. Na kisha Asimwambie mtu yeyote kuhusu hilo, kwani haitamdhuru.

1 Imepokewa na Muslim (479).

Mafunzo

- 1 Ndoto ya kweli yanatoka kwa Muumini, na kafiri na muovu wakati mwingine wanaweza kuona kile usemi wake ni wa kweli, lakini mtu mwenye ndoto za kweli kabisa ni Muumini ambaye ana bidii katika kusema kweli kwenye mazungumzo yake.
- 2 Muumini anapaswa kujitahidi kuwa mkweli katika maisha yake yote, kwa kauli na vitendo. Kwani maisha ya mtu yakinyooka, hupewa utu duniani na Akhera.
- 3 Hakikisha una sifa mojawapo ya manabii, na ukiwa mkweli utapewa ubora wa ndoto mzuri.
- 4 Ndoto mzuri ni bishara itokayo kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu inayowabashiria waja wake, na Mtume akaifasiri kauli ya Mwenyezi Mungu Mtukufu: “Wana bishara njema katika maisha ya dunia” [Yunus: 64] kwa kumaanisha kuwa ni “Ndoto mzuri, anazozipata Muislamu au anazoonyeshwa” ⁽¹⁾
- 5 Uzuri wa njozi hiyo haimaanishi kuwa ni bishara njema tu, bali baadhi ya habari mbaya zinaweza kutokea ndani yake, kama vile kifo, maradhi, au balaa inayoikumba nafsi au familia, makusudio ya ndoto nzuri ni kwamba inafaa kwa tafsiriwa vizuri.
- 6 Mwislamu akiona ndoto humchagua mmoja katika watu wa elimu ambaye ni mjuzi wa tafsiri yake na anayejulikana kwa uchamungu na kupenda watu wema, na wala hamuambii mwenye chuki au mwenye uadui.
- 7 Inajuzu kwa yule ambaye anaweza kutafsiri ndoto kukaa na watu na kuwafasiria ndoto zao, kama Mtume rehman na Amani zimshukie alivyokuwa akifanya baada ya sala ya Alfajiri. Alikuwa akiwaambia masahaba zake: “Je, kuna yeyote kati yenu aliyeona ndoto usiku wa leo?” ⁽²⁾
- 8 Jihadharini na kutegemea ndoto zako, ukawa mvivu wa matendo, bali jitahidi katika utiifu na ufurahie bishara aliyokubashiria Mwenyezi Mungu.
- 9 Ndoto zozote Unazoota jinamizi, vitisho na mfano wa hayo, na zisipotimia sifa za ndoto, basi hazizingatiwi, wala hazifasiriwi; kwani ni kutoka kwa shetani ambaye anataka kudhoofisha imani ya mja na kumtia huzuni na simanzi.
- 10 Ni kawaida kwa mwenye njaa kuona chakula kitamu usingizini, masikini kuona mali, hazina na wema, na mwanafunzi kuona matokeo ya mtihani wake. Na yote haya ni kutokana na mazungumzo ya kibinadamu ambayo yanaendelea katika nafsi huku akiwa macho katika hali ya kawaida.
- 11 Muislamu akiona jambo lisilompendeza usingizini; basi ni Sunnah kwake, kusimama na kusali, na asimwambie yeyote alichokiona.
- 12 Miongoni mwa adabu za Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam, ni kwamba lwapo Mwislamu ataota ndoto inayomsumbua, ajikinge na kujihifadhi kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, na kupulizia kushoto kwake mara tatu, na kugeukia ubavu wake, amesema Mtume rehman na amani ziwe juu yake: “Atakapoona mmoja wenu ndoto isiyomfurahisha basi na ateme mate upande wake wa kushoto mara tatu, na aombe ulinzi kwa Mwenyezi Mungu mara tatu, na kisha ageuke kutoka upande aliokuwa ameulalia” ⁽³⁾

1 Imepokewa na Ahmad (23063), Ibn Majah (3898), na Al-Tirmidhiy (2273).

2 Imepokewa na Ahmed (8296), Abu Dawood (5017), na Al-Tirmidhiy (2294).

3 Imepokewa na Muslim (2262).

TAN